[redacted]

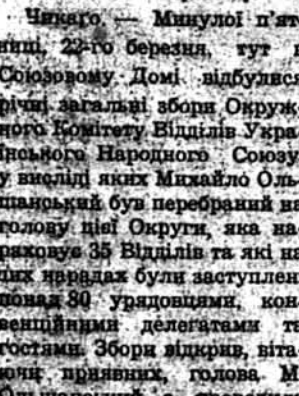

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 59. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 28-го БЕРЕЗНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MARCH 28, 1974 No. 59. VOL. LXXXI.

Окружний Комітет Відділів УНС в Чикаго відбув збори, М. Ольшанський переобраний на голову

Михайло Ольшанський

Чикаго. — Минулої п'ятниці, 22-го березня, тут в Союзовому Домі відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, у висліді яких Михайло Ольшанський був переобраний на голову цієї Округи, яка нараховує 35 Відділів та які на цих нарадах були заступлені понад 80 урядовцями, конвенційними делегатами та гостями. Збори відкрив, вітаючи приявних, голова М. Ольшанський, а проводила ними обрана президія в складі: д-р Роман Смук — голова, Микола Сенчишак — заступник та Лев Кіріченський — секретар. Протокол з попередних зборів відчитав секретар Зенон Косаревич. Про діяльність Комітету звітували: голова Михайло Ольшанський, заступники д-р Роман Смук, інж. Лев Боднар та головний радний інж. Анатолій Дорошенко, секретарі Зенон Косаревич і пані Марія Шпікула, фінансовий секретар Роман Припхан, пресовий референт Степан Панків та організаційний референт Осип Панчишин. За Контрольну Комісію звітував Микола Ляшенко. Із звітів виходить, що в минулому році Округа мала поважні організаційні успіхи, здобувши 420 нових членів із призначеної їй квоти 600. В теперішній конвенційній членській кампанії цій Окрузі призначено 320 нових членів. В минулорічній організаційній кампанії зокрема заслужилися А. Іванюк, М. Семків, Олена Олек, М. Ольшанський і Т. Шпікула, які належать до Клюбу Заслужених Союзовців та здобули почесні відзначення, як також Я. Вилень, Б. Вовчик, Л. Боднар, В. Вуртняк, Гльорія Попіщн, Марія Щебело, Стефанія Лісович, А. Дорошенко, Софія Оріх та П. Припхан, які здобули відзначення. Після звітів та дебат над ними, звіти були прийняті і Управі уделено абсолюторію.

Нову Управу Округи обрано в складі: Михайло Ольшанський — голова, д-р Роман Смук, Олена Олек й інж. Лев Боднар — заступники, Лев Кіріченський і Марія Шпікула — секретарі, Володимир Бережан — скарбник, Степан Панків — пресовий референт, мгр Володимир Ничай — публічні зв'язки, адв. Павло Питель — референт молоді та Осип Панчишин — організаційний референт. Контрольна Комісія: Микола Ляшенко, Микола Сенчишак і В. Хома. Рада Відкликів: Тарас Шпікула, І. Гриневич та В. Мірчук.

Приявний на зборах головний предсідник УНС Йосип Лисогір у своєму слові подав загальну характеристику розвитку УНСоюзу в поодиноких ділянках його активности в 1973-му році, зупинившись зокрема на справах новозбудованого хмаросягу та на підготові до недалекої вже 28-ої конвенції. На закінчення головний предсідник вручив відзначення заслуженим організаторам нових членів. Розмови на актуальні союзові і громадські теми продовжувалися під час прийняття після зборів.

Павло Шевчук переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС в Трой

Амстердам, Н.Й. — До найуспішніших Округ УНСоюзу треба зарахувати Округу в Трой, Н.Й., яка в минулому році виконала свою організаційну квоту на 183 відсотки. За це на річних загальних зборах, які відбулися тут в неділю, 24 березня, в домі Українсько-Американського Горожанського Клюбу, Округу нагороджено спеціяльною почесною таблицею за процентово найкраще виконання організаційної квоти поміж всіми Округами. Збори перевибрали Павла Шевчука на голову Округи на 1974-ий рік та відзначили великі організаційні успіхи багатьох відданих союзових організаторів.

Осип Пащак, голова місцевого 266-го Відділу, привітав присутнього о. П. Лісовського, головного касира УНСоюзу пані Уляну Дячук та головного радного УНС Володимира Запаранюка. Отець Лісовський відкрив збори молитвою, а присутні вшанували одноквилинною мовчанкою пам'ять померлих членів. Зборами проводила Президія у складі: Павло Шевчук — голова та Володимир Варшона і Василь Колодій — секретарі. До почесної Президії запрошено о. Лісовського, проф. Є. Л. Гнатківського і Дмитра Олійника.

Секретар Округи, Володимир Варшона відчитав протокол з попередніх зборів, який прийнято без змін. Павло Шевчук, звітуючи з діяльности Управи, з признанням ствердив, що минулий рік був найкращим під організаційним оглядом за останніх п'ять років. Приєднано 183 нові члени на $265,000.00 забезпечення. Не було Відділу, щоб не включився до організаційної праці. Першуном у організаційних здобутках був Василь Колодій, секретар 191-го Відділу, придбавши 92 нові члени.

Друге місце здобув секретар 57-го Відділу Михайло Савків, який придбав 34 члени. Третє місце прислуговує 13-му Відділові, секретарем якого є саме Павло Шевчук. Опісля йде Відділ 266, який дав 16 членів, придбаних довголітнім секретарем Василем Труфином, а Відділ 150, де секретарем є Іван Тарнавський, мав 14 нових членів. В Гадсоні Відділ 476-ий дав 7 нових членів, зорганізованих Павлом Маряком, а другий Відділ 477 приєднав 2-ох членів, завдяки Богданові Пішакові. Організаційна праця надалі продовжується і на день цих зборів Округа має вже 47 нових членів, придбаних в біжучому році. В березні ц. р. Василь Колодій приєднав 16 членів, Володимир Варшона, заступник секретаря 266-го Відділу — 11 членів, Павло Шевчук — 7 членів, а Михайло Савків — 2 члени. Всі організатори принесли ці членські аплікації на річні збори.

У дискусії над звітами взяло участь багато присутніх, які з великим признанням висловилися про організаційну працю Управи Округи. На 1974-ий рік перевибрано майже без змін попередню Управу у складі: Павло Шевчук — голова Осип Білинський і Роман Гарасим'як, — заступники голови, Володимир Варшона і Василь

(Продовження на стр. 4-ій.)

Палата Репрезентантів заявилася проти примусового перевожування шкільних дітей

Вашингтон. — У вівторок, 26-го березня, Палата Репрезентантів 293 голосами проти 117 заявилася проти примусового перевожування шкільних дітей, метою якого мало б бути встановлення расового балянсу в школах. Це рішення Палати буде включене до законопроєкту в справах шкільництва, який саме тепер є під розглядом Палати. Згідно з цим рішенням більшости конґресменів, шкільні діти мали б право навчатися в тих школах, які находяться найближче до їхніх домів. Сенат незабаром також розглядатиме законопроєкт в справі шкільництва, але сенатська версія не має додатку, який забороняв би примусове перевожування шкільних дітей. Таким чином, передбачають затяжні дискусії в спільній комісії обох Палат, яка мала б полагодити розбіжності між цими 2-ма законопроєктами. Крім того през. Ніксон кілька разів заявив, що волів законопроєкт Палати та натякав, що зголосить „вето" проти законопроєкту Сенату.

Палата Репрезентантів у вівторок, 26-го березня, також проголосувала пропозицію, згідно з якою федеральна допомога для бідних шкільних дітей в метрополітальних округах і в деяких стейтах була б дещо зредукована. Конґресмени особливо заявили, що хочуть зменшити цю допомогу для стейту Ню Йорк із 236 мільйонів до 206 мільйонів річно, бо хоча в тому стейті живе тільки 7 відсотків бідних дітей країни, то досі він одержував 15 відсотків цієї федеральної допомоги. Сенатська версія законопроєкту в справах шкільництва не пропонує такої редукції у федеральній допомозі для бідних шкільних дітей й тому існує можливість, що також і ця справа створить проблему для спільної комісії обох Палат Конґресу, яка старатиметься полагодити розбіжності між 2-ма версіями законопроєкту.

„Таємний звіт" великої лави присяжних передано Юридичній комісії

Вашингтон. — У вівторок, 26-го березня, суддя Джон Сіріка передав Юридичній комісії Палати Репрезентантів, яка розглядає можливості формального обвинувачення президента Ніксона, „таємний звіт" лави присяжних, який здогадно має містити інформації про можливу причетність Президента до спроб затаїти Вотерґейтську аферу. Суддя Сіріка також передав на руки Джона Дора, головного правного дорадника Юридичної комісії, наповнену документами валізочку. „Таємний звіт" і документи були передані судді Сіріці лавою присяжних ще 1-го березня ц.р., але передача Юридичній комісії була задержана, бо проти передачі виступили адвокати 2-ох колишніх дорадників президента Ніксона, які 1-го березня були формально обвинувачені цією самою лавою присяжних за спроби затаїти Вотерґейтську аферу. Твердячи, що передача звіту й документів може довести до проникнення назовні інформацій ще перед початком судових розправ, що пошкодило б їхнім клієнтам, адвокати Г. Р. Галдемана та Гордона Страхана були внесли клопотання до Апеляційного суду, вимагаючи, щоб цей суд заборонив цю передачу. Але в четвер, 21-го березня, Апеляційний суд відкинув клопотання цих адвокатів і рішив, що „таємний звіт" і документи мають бути передані Юридичній комісії. Апеляційний суд твердив, що в такій вжливій справі як „імпічмент", Юридична комісія повинна мати всі можливі інформації та покликався на факт, що адвокати Білого Дому і сам президент Ніксон не противляться цій передачі. Таким чином, „таємний звіт" великої лави присяжних і наповнена документами валізочка були у вівторок, 26-го березня, остаточно передані суддею Джоном Сіркою Юридичній комісії. Голова цієї комісії, демократичний конґресмен Пітер Родіно з Ню Джерзі, заявив, що одержані інформації будуть під строгою контролею, щоб запобігти їхньому проникненню назовні. Безпосередній доступ до цих інформацій матимуть тільки два правні дорадники цього комітету, а саме дорадник Демократичної більшості Джон Дор і дорадник Республіканської меншости Альберт Дженнер, а також голова комітету конґресмен Родіно та заступник голови, республіканський конґресмен Едвард Гачинсон із Мічеґену.

Вотерґейтські магнетофонні записи вжиті для опрокинення свідчення Діна

Ню Йорк. — На судовій розправі Джона Мічелла та Моріса Стенса, колишніх членів кабінету президента Ніксона, адвокати обвинувачених у вівторок, 26-го березня, покликалися на транскрипції 3-ох магнетофонних записів президента Ніксона із своїми дорадниками, щоб поставити під знак запиту достовірність свідчення Джона Діна, колишнього правного дорадника Білого Дому, який є головним свідком прокуратури на цій розправі. Дін у понеділок, 25 березня, твердив у суді, що Мічелл старався відложити слідство Комісії для цінних паперів, яка розглядала фінансові трансакції фінансиста Роберта Веска, на час після виборів 1972-го року та що Мічелл також старався перешкодити в слідстві лави присяжних, яка розглядала закиди, що ці трансакції Веска були нелеґальні. Прокуратура та Дін твердять, що за цю „допомогу" Мічелла та Стенса Роберт Веско пожертвував 200,000 долярів на передвиборчу кампанію президента Ніксона. У вівторок, 26-го березня, адвокати Мічелла та Стенса, які заперечують свою вину, покликалися на магнетофонний запис розмови Діна з президентом Ніксоном, щоб доказати, що Дінові не можна вірити, бо хоча він твердить, що Мічелл доручив йому звернутися до тодішнього генерального прокуратора Ричарда Клайндінста, щоб „вплинув" на велику лаву присяжних, то під час розмови з Президентом у справі Веска, записаній на магнетофонній стрічці, Дін нічого про це доручення Мічелла не згадав.

М. МАНЕСКУ НАЗНАЧЕНИЙ ПРЕМ'ЄРОМ РУМУНІЇ

Букарешт. — У зв'язку з уступленням хворого дотеперішнього прем'єра Іона Георгія Маурера новим румунським прем'єром став 57 літній Манеа Манеску, член Політбюро румунської Компартії.

ЗСА ЗРЕЗИҐНУВАЛИ З ПЛЯНУ ОФОРМЛЕННЯ НОВОЇ АТЛЯНТІЙСЬКОЇ ХАРТІЇ

Вашингтон. — Розвиток взаємин між ЗСА та країнами Західньої Европи далі йде по лінії загострювання, що знайшло свій вияв у формальному повідомленні американським урядом країн Европейського Спільного Ринку і Европейської Спільноти про те, що ЗСА не є більше заінтересовані в тому, щоб підписувати з Західньою Европою нову Атлянтійську хартію із з'ясуванням принципів, на яких мав би спиратися американсько-европейський союз на сучасному етапі і в нових політичних умовах. Інформуючи про це канцлера В. Брандта, президента Европейської Спільноти під сучасну пору, Генрі Кіссінджер заявив, що для американського уряду тепер байдужа постава західніх европейських держав до американського проєкту нової Атлянтійської хартії, а також це, у якій формі захочуть европейські уряди це питання розв'язати. Коли йдеться про ЗСА, то на майбутнє американський уряд задовольнятиметься самими тільки консультаціями в окремих справах і на сучасному етапі ЗСА заінтересовані виключно визначенням такої системи консультацій.

Як відомо, у свій час Генрі Кіссінджер видвиґнув концепцію нової Атлянтійської хартії, маючи на увазі визначення нових принципів, на базі яких були б нормовані взаємини між ЗСА та державами Европейської Спільноти. Уряд ЗСА виступив тоді з ідеєю 1974 року як „Року Европи", у зв'язку з чим були запляновані відвідини европейських держав президентом Ніксоном в часі яких мала бути продемонстрована єдність европейсько-американського, чи інакше „атлянтійського" союзу. Ця єдність мала бути своєрідною вихідною базою для переговорів з СССР і Варшавським пактом в часі т. зв. Европейської конференції для справ безпеки. У міжчасі, однак, прийшло до ізраїльсько-арабської війни, нафтового ембарґо, що у висліді допровадило до сильного напруження в середині Атлянтійського союзу. Намагання полагодити суперечності не мали успіху і загострення досягнуло такого розміру, що президент Ніксон в одному із своїх публічних виступів критично висловився про політику західніх европейських держав, які, мовляв, прагнуть мати, з одного боку, американську військову охорону, а з другого, ведуть політику, яка йде виразно проти інтересів Америки. Тоді також президент Ніксон попередив Західню Европу, що вона не може одночасно займати антиамериканські позиції і втішатися американською обороною, а мусить вибирати. З дальшого розвитку подій виглядає, що конфлікту таки не вдалося поладнати і ЗСА рішили зрезиґнувати зі своїх далекосяглих плянів Атлянтійського військового і економічного союзу, на базі якого можна б було оперти мир у світі. В Европі реакція на таку американську поставу покищо не цілком виразна, але переважає, як інформують, затривоження майбутнім розвитком подій. Перші оцінки, мовляв, це однозначне з виграною французької концепції незалежної від ЗСА европейської політики, починають змінятися в користь переконання, що фактично Західня Европа програла у конфронтації з Америкою і що разом з цим потерпіла поразку французька концепція „сепаратного" европейського шляху. Західньонімецькі урядові чинники ведуть посилені заходи за кулісами у столицях західніх европейських урядах, щоб полагодити европейсько-американський конфлікт і все таки забезпечити американсько-европейську співпрацю.

ВІКТОРА НЕКРАСОВА „ВИДВОРЕНО" З МОСКВИ

Москва. — Згідно з повідомленням аґенства Ройтер, відомого совєтського автора Віктора Некрасова, який у свій час здобув сталінську премію за повість „В окопах Сталінґраду", поліція насильно виселила з Москви і перевезла разом з родиною до Києва. Як відомо, В. Некрасов недавно виступив був в обороні А. Солженіцина, а також позитивно висловився щодо ідей іншого совєтського дисидента А. Сахарова. Совєтська поліція покористувалася тим, що В. Некрасов не мав дозволу на проживання в Москві, а перебував у своїх приятелів. 21 березня до цього мешкання прибула совєтська поліція, доручивши Некрасову і його дружині негайно виїхати з Москви. Некрасови були приневолені забрати свої особисті речі і їх тоді поліція відвезла на аеродром, звідки під поліційною охороною перевезено їх до Києва, місця постійного проживання письменника і його сім'ї. Київ Некрасови покинули в січні після того, як у них поліція перевела обшук і забрала ряд матеріялів. Інформуючи про своє „видворення" з Москви, В. Некрасов заявив, що „атмосфера в Києві від часу переведеного в нього обшуку не є приємна". В час перебування Некрасова в Москві совєтська поліція запропонувала йому написати лист з критикою Солженіцина і Сахарова, запевнивши його, що тоді він зможе бути спокійний за своє майбутнє. Репресії проти нього почалися, коли він відмовився публічно засудити совєтських дисидентів і коли про це повідомив західніх кореспондентів у спеціяльній статті, що її він написав в Москві, інформуючи про обшук, слідство і поліційні вимоги. У цій своїй статті В. Некрасов відзначив, що Солженіцин і Сахаров є люди, які заслуговують на „найбільшу пошану в нашій країні" і одночасно видвиґнув обвинувачення проти совєтського уряду за те, що він „переслідує людей, з яких ми повинні бути горді".

Близький Схід — темою нарад Кіссінджера з Брежнєвим

Москва. — Другий день інтенсивних нарад державного секретаря Г. Кіссінджера з генеральним секретарем ЦК КПСС Л. Бержнєвим був присвячений виключно справам Близького Сходу і передумовам спільних американсько - совєтських заходів в напрямку допровадження до тривалого замирення на цьому обширі. Як інформують, з боку совєтського уряду є намагання забезпечити за собою ключеву позицію у дальшому розвитку подій на Близькому Сході, послаблену останньо у зв'язку з успішною особистою дипломатією Генрі Кіссінджера. СССР хоче, між іншим, активно приймати участь в очищуванні Суезького каналу.

Д-Р БОГДАН ОЛЕСНИЦЬКИЙ, ВИДАТНИЙ ЛІКАР-ГРОМАДЯНИН-МЕЦЕНАТ, ПОМЕР В НЮАРКУ

Св. п. д-р Б. Олесницький

Нюарк. — У вівторок, 26 березня в популудневих годинах у метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі, як і частинно вже в країні рознеслась пресумна вістка, що тут на 60-му році життя помер один з найвидатніших наших лікарів-громадян, неперевершений ініціятор багатьох громадських акцій, зокрема збіркових на церковні, народні, виховні, харитативні та подібні цілі і сам один з найщедріших жертводавців, світлої пам'яти д-р Богдан Олесницький, осиротивши дружину Іку, матір Софію, сина Марка з родиною, дочку Марусю, братів Остапа і Юрія з родинами й Ігоря, ближчу і дальшу родину, багатьох своїх пацієнтів та всю велику нашу громаду.

Св.п. д-р Богдан Олесницький народився 5-го лютого 1914-го року в Берліні, де його батько Федір відбував банкову практику. Дитинство провів св.п. Богдан у Станиславові, де закінчив німецьку початкову школу та українську гімназію (з відзначенням). Після поступив на медичні студії у Львівському університеті та був найактивнішим в студентському житті, спершу як член управи й опісля як голова „Медичної Громади". Був теж активним членом антиалькогольного Т-ва „Відродження" та Українського Гігієнічного Т-ва, допомагаючи організувати відомі в Західній Україні кооперативи здоров'я. Вже від студентських часів постійно співпрацював з львівськими українськими щоденниками „Діло" і „Новий Час", в якому часто появлялася під його редакцією окрема сторінка „Медицина і здоров'я". Але, св.п. д-р Богдан Олесницький далеко не обмежувався тільки до медичних тем, пишучи і друкуючи також статті і репортажі на прерізні актуальні теми. Закінчивши медичні студії, став уже за большевицької окупації — асистентом д-ра Маріяна Панчишина, професора внутрішньої медицини та відомого громадянина-добродія. Тісні і дружні взаємини з проф. д-ром М. Панчишином продовжував і під час німецької окупації, аж до трагічної смерти того славного лікаря-громадянина.

На початку „Великого ісходу" продовжував лікарську практику в австрійському селі Праметі в Горішній Австрії й опісля в містечку Ріді та в Зальцбурґу.

В грудні 1949-го року св. п. д-р Богдан Олесницький приїхав до Америки та поселився в Нюарку. Спершу працював як інтерн резидент в місцевих шпиталях, а згодом відкрив самостійну лікарську практику.

Також і на новому місці поселення швидко включився в громадську активність. Був головою Метрополітального Відділу Українського Лікарського Т-ва й опісля головою Головної Управи цього професійного Т-ва, видатно причинившись до організації Конференції Українських Професійних Академічних Товариств. Жертвував поважні суми на прерізні потреби і цілі, як будівельний фонд церкви св. Івана Христителя в Нюарку (понад 3,000 долярів), Фонд Катедр Українознавства при Гарварді (5,000 дол.), Фонд Енциклопедії Українознавства (1,070 дол.), був ініціятором і меценатом Фонду „Церква в потребі" в користь Верховного Архиєпископа, видвигнув ідею „Бенкетів, що не відбулися" на цей же фонд, був співзасновником і меценатом Стипендійного фонду ім. М. Панчишина при Українському Лікарському Т-ві та склав найбільшу пожертву (500 дол.) на стипендійний фонд при Спілці Українських Журналістів Америки, провідним членом і членом управи якої був довгі роки. Був головою Окружного Комітету Станиславівщини та співініціятором і співтворцем Альманаху Станиславівщини, який ще жде на свою появу. Продовжував свою „другу професію" — журналістику і сторінки „Свободи" заповнені його статтями, репортажами і вістками. При кожній ювілейній нагоді „Свободи" ще складав і свою поважну пожертву на її пресовий фонд.

Тлінні останки цього неперевершеного лікаря-громадянина-мецената св. п. д-ра Богдана Олесницького зложені в похоронному заведенні Литвина і Литвина при Спрінґфілд евеню в Ірвінґтоні, де в четвер 28-го березня о год. 8-ій вечора і в п'ятницю 29-го березня, о год. 8:30 вечора будуть відправлені панахиди. Похорон відбудеться в суботу, 30-го березня о год. 8:45 рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Христителя при Сенфорд евеню в Нюарку й опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку.

Проф. Янів членом Міжнародного Товариства Дослідів Проблематики Скитальців

Мюнхен. — В днях 16 та 17 березня відбулися у Мюнхені надзвичайні загальні збори Міжнародного Дослідного Т-ва для справ скитальців у світі. З тієї нагоди проф. д-р Т. Файтер прочитав у Домі зустрічей прилюдну доповідь н. т. „Право скитальців та світове сумління". На цю доповідь були запрошені репрезентанти чолових еміґраційних організацій, м. ін. УВУ. В часі дискусії над доповіддю рішено поширити склад членства і запросити до участи декількох репрезентантів таки еміґраційних груп у Німеччині. З українського боку запропоновано проф. д-ра В. Янева, як Ректора УВУ, — отже як керівника установи, що могла б безпосередньо включитися у досліджування важливого питання умов життя еміґранта та його прав.

В неділю, 17 березня, відбувся в прегарній залі мюнхенської „резиденції" — у т. зв. „Октогоні" спеціяльний прийом для учасників Ген. Асамблеї, улаштований Баварським Міністерством праці й соціяльного ладу, на який був вже запрошений і український представник. Проф. Янів представить на найближчому засіданні Сенату плян можливого включення УВУ у дослідні студії тої міжнародної організації. Проблематика повинна насамперед зацікавити кола українських правників, отже факультут правничих та суспільно-економічних наук УВУ.

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Посилити оборону прав людини в Україні

В суботу 23 березня з ініціятиви Президії Секретаріяту СКВУ в Торонті відбулася конференція, присвячена двом важливим аспектам праці Секретаріяту: наладнання систематичної пресово - інформаційної служби і розгорнення акції в обороні основних прав українського народу в Україні. Учасниками конференції були особи, активно заанґажовані в засобах масової інформації, а також ті особи з академічного світу, які займаються дослідами на відтинку прав людини в загальному, а в СССР зокрема. Це, безперечно, уможливило перевести незвичайно корисний обмін думками і поробити конкретні висновки і пропозиції, що їх відтак могтиме належно використати Президія Секретаріяту СКВУ у своїй дальшій праці.

Про те, наскільки важливими є ці дві ділянки праці Секретаріяту СКВУ, засвідчують голоси всіх тих найвідоміших речників спротиву совєтській системі, які в різний час займали становище до питання про реальну вартість допомоги з-поза СССР для дисидентського руху. Останньо на цю тему широко висловлювався відомий дисидент жидівського походження, внук совєтського міністра закордонних справ СССР Максима Літвінова, Павло Літвінов, якому совєтський уряд дозволив покинути СССР. Виступаючи на пресовій конференції в Римі 22 березня, П. М. Літвінов дуже виразно наголосив потребу постійної і максимальної допомоги дисидентам в СССР з боку Заходу. „Я хотів би, щоб ви всі зрозуміли, — говорив він кореспондентам, що ми перетривали тому, що існує Захід, а з ним західня преса. Пишіть більше про нас і пам'ятайте, що ми терпимо за ідеали, ми всі поділяємо з вами — ідеали свободи і громадянських свобід. Найшляхетніші традиції Европи терплять разом з нами у совєтській Росії".

За словами П. Літвінова, крім відомих на Заході дисидентів, в СССР й значне число дисидентів, про яких ніхто тут не знає, але які в СССР проводять свою працю і яких переслідує совєтська поліція. Всі вони потребують, говорив Літвінов, активної зовнішньої допомоги.

Враховуючи таку дійсність в СССР, а зокрема в Україні, де удари режиму проти дисидентів і речників опору є найсильніші, українській громаді у країнах західнього світу треба зі свого боку використати всі можливі форми для оборони переслідуваних наших братів. Нам треба пам'ятати, що чим голоснішими, сильнішими, краще зорганізованими будуть наші виступи в їх обороні, тим кращі вони матимуть вигляди на збереження.

Відповідальність за зорганізування цієї оборони падає на Секретаріят СКВУ, а в дальшому на всі наші центральні крайові репрезентації і крайові громадські, професійні та інші організації і також на Церкви та церковні організації.

Незаступна втрата

Все йде, все минає — сказав поет. Минаються і люди. На їх місце приходять інші та продовжують їхню працю і творять нові вартості. Але трапляється, що відходять у вічність люди, яких таки справді не можна заступити. До таких належить і справді світлої пам'яти д-р Богдан Олесницький.

Подані на іншому місці в цьому числі короткі біографічні дані про цього одного з найвидатніших наших лікарів, громадян і меценатів, навіть у малій мірі не вичерпують хочби тільки найголовніших подій з його життя та його вчинків. Пишучи вістку про його смерть та цей короткий коментар, перед нами редакційна течка кореспонденції з цим видатним громадянином і нашим найбільш відданим редакційним співробітником. В листі з 7-го грудня 1963-го року, вітаючи „Свободу" десять років тому з її 70-річчям, д-р Богдан Олесницький м. і. писав: ... Ми, що змалку виростали в атмосфері щоденної боротьби за існування і права української людини на власне національне обличчя і власну історію, маємо своєрідний сентимент до газети, на сторінках якої наче звідомлень із фронту шукаємо звідомлень з різних секторів нашого вічно живого політичного і громадського життя..."

У цьому вічно живому нашому громадському житті не братиме вже участи і не творитиме його вже більше св. п. д-р Богдан Олесницький. Але вічноживими залишаться між нами його діла й пам'ять про нього.

Я. Гайвас

СЛОВО ЗА ЕВРОПОЮ

Пройшов рік з того часу, коли після підписання перемиря у В'єтнамі Генрі Кіссінджер, тоді ще дорадник Президента, проголосив 1974 рік „роком Европи". Якось не пішло з тим роком. Насамперед були застереження з боку европейців до різних підставових тверджень Кіссінджера, а тим самим і президента Ніксона, які хоч тільки теоретичного характеру, але зовсім виразно вказували на спосіб їхнього думання та на спрямування їхньої політики. Один з „каменів преткновенія" було твердження, що ЗСА готові якнайтісніше співпрацювати з европейськими державами в питаннях европейської сфери. Очевидно, це схвилювало европейських державних мужів, які хоч стратили світові імперії, але не стратили світових амбіцій, ані намагань грати відповідну ролю в усіх справах нашої плянети.

Прийшли вияснення, доповнення, але як завжди в таких випадках витворене недовір'я залишило несмак і гіркий осад. Почалися дискусії над різними іншими точками пропонованої спільної проклямації, що мала стати новою плятформою співпраці цих двох частин Північно - Атлантійської Організації. Говорили довго, обговорювали питання всесторонно, накінець узгіднили. В місяці квітні має відбутися підписання тієї проклямації. Збирався на цю „параду" і президент Ніксон, але останнього тижня відкликав свою поїздку серед повені критичних завваг під адресою е в р о п е йських „партнерів".

У міжчасі, коли йшли розмови над „принциповими положеннями", життя не зупинилося, але плило своїм руслом. І, як звичайно у житті буває, „з журбою радість обнялась". Були спільні здобутки, але не бракувало також розходжень. Світ знайшовся на перехрестях і кожний уряд мусів шукати розв'язок для свого народу. Поодинокі уряди північноатлантійської спільноти мали неоднакові погляди на дальші дороги своєї політики.

Особливо відчувалися ті різниці в господарській ділянці. Після німецького господарського „чуда", прийшло господарське „чудо" Франції, потім менше господарське „чудо" Італії, а за ними почалися труднощі. Бо ж життя не виповнене самими „чудами". А в труднощах найлегше зародитися й зростати конфліктам, та непорозумінням. В той час, коли европейські індустрії завдяки дешевій робочій силі, пригожим умовам і в немалій мірі американським капіталам росли й здобували світові ринки, приносячи своїм країнам величезні платничі надвишки, ЗСА попали у важкий дефіцит. Коли увага американського уряду була заабсорбована війнами наперед у Кореї, а потім у В'єтнамі, а американська індустрія ледве встигала задовольнити воєнні замовлення, европейці спокійно розбудовували свої мирні промисли і без шуму витискали американську торгівлю.

До найбільшого загострення дійшло у зв'язку з енергетичною кризою в світі. Ця криза не прийшла наґло. Про неї вперто говорили віддавна експерти, вона назрівала зі закріплюванням російських впливів на Близькому Сході. Коли ж вибухла жовтнева арабсько - ізраїльська війна і арабські продуценти нафти, найбільші у світі, знизили продукцію, потрійно й почвірно піднесли ціни, накінець наложили заборону вивозу (ембарго) до деяких країн, а між ними до ЗСА, почалася халепа на велику скалю. Найважче прийшлося ЗСА, бо в цій країні зужиття нафтових продуктів найвище й найбільш розтратне. Цілий транспорт побудований на них через зруйнування залізниць.

Шукаючи порятунку й виходу з нелегкої ситуації, президент Ніксон запросив на початок лютого ц. р. представників Европейського Спільного Ринку, „дев'ятки", Норвегії, чиє населення проголосувало не приступати до Спільного Ринку, Канади і Японії. На конференції у Вашингтоні виявилися чималі труднощі. В біді кожен „спасається, як може". Перед у цьому вела Франція, яка традиційно підкреслює свою суверенну і від нікого незалежну політику. Врешті-решт з трудом підписали спільні протоколи, роз'їхалися і... европейська „дев'ятка" без порозуміння з урядом ЗСА почала домовлятися з арабами. В ЗСА закипіло. Бо як же це так: щойно договорилися, підписали циrograф, а роз'їхалися і зразу роблять щось іншого. Державний секретар Кіссінджер не щадив гірких слів під адресою европейців, а президент Ніксон навіть загрозив відкликанням американських військ з Европи. Бо ж виглядало: як тривога, то до Вашингтону, а по тривозі, то обертаються до нього плечима... Це так з американського боку.

З европейського боку справа не така проста. Европейські країни мають свої традиційні зв'язки й впливи та інтереси з арабськими країнами. Ще досить недавно власне вони були головним чинником в добуванні і продажу арабської нафти, аж доки не витиснули їх „правим і лівим" американські компанії. Договорюватися з американським Урядом у справі енергії і особливо нафти, це значить договорюватися з тими американськими спілками, що їх недавно викинули зі сідла. Американський Уряд не має ні

(Продовження на стор. 4-ій.)

В. Дасовський.

ПРОБЛЕМИ ДУХОВОСТИ ПОЗАБАТЬКІВЩИЗНЯНОГО УКРАЇНСТВА

Ще до 2-го СКВУ авторові цих рядків довелося на гостинних сторінках „Свободи" вмістити дві об'ємисті статті, з метою в якійсь мірі висунути із темних закапелків громадських проблем справу української духовости нашого позабатьківщизняного суспільства та, кинувши на неї промінчик світла, зробити її помітнішою для конгресових батьків народу. Була в тих статтях мова про хуторянську структуру нашого громадського життя, про герметичну замкненість хутірців, без намагань збоку їхніх резидентів протоптувати комунікативні стежки поміж собою, навіть в обличчі смертельної загрози для Батьківщини. І була там мова про нашу духовість, що їй, навіть у тому положенні України, де власне її духовість стала головним прицілом москвинам для послідовного її нищення, присуджено нами у вільному світі долю самосівного буряну, що водиться попідтинню групово, політичних, церковних, жіночих, молодечих організацій, без належного розуміння її ваги догляду і піклування. Бо для хуторян всю українську проблематику в цілій її ширині, окреслюють хуторянські плоти, ставлені на ґрунті всяких програм й ідеологій без врахування духовости, духової культури, якій дозволяється скрашувати хутірець, але потойбіч плота.

І ще була мова про подивугідну у нас ідентифікацію понять визвольної і міжгрупової політики, зі своїми сумними результатами, головно у виховуванні молоді на носіїв наших визвольних ідей.

В своїй наївності, автор цих рядків вірив, що його аргументація, сперта на простій абетці логіки, що існування нації зумовлює її духовість і без неї немислимі всі компоненти нації і що наша визвольна політика це іменно боротьба за її духову культуру, без труду потрапить до переконань батьків народу, а в тім матиме якийсь вплив на розгляд цієї проблеми в ході Конгресу, її розумне насвітлення у виступах промовців і проєктодавців дальшої праці СКВУ.

Автор цих рядків був жорстоко покараний за свою наївність. Ні розумного ні нерозумного насвітлення капітальности питання духової культури у збереженні молодих поколінь на чужині для українства, чи як національно - визвольного фактора, не було. Були вічеві фрази, оздоблювані патетичною орнаментацією, знаною з усіх наших резолюцій, якими кінчаємо всі віча бенкети і загальні збори, були декляраціі відданости національній ідеї та готовости до великих пожертв для неї, але якої ідеї і в чому готовости, промовці не договорили. Вже винняткової вимовности набрав факт складання почесних конґресових президій. За їхніми столами знайшлося кільканадцять представників духовенства, представники політичних, економічних і ще там яких середовищ, проте, поміж десятками тих репрезентантів даремно було шукати бодай за одним представником культуротворчого середовища. Це, очевидячки, для того, що місце культуротворців в громадському житті поза плотами хутірців...

Прикладного змішання понять визвольної політики з міжгруповою, дочекалися учасники Конґресу в його фіналі. Тут то святкова врочистість, маєстатичність велелюдного збору, замінилися знагла атмосферою боксерського рінґу. Під прапором визволення України, піднесеним над конгресовим півсвітнім делеґатським зборищем, заклацали щелепи партійних пристрастей-ану хто кого. Десь розвіялася візія сторозтерзаної Батьківщини, змовкли патетичні запеоречення з національного гимну, що і душу і тіло ми положим, лупцювали себе боксери нокавтами, лупцювали, вкладаючи в лупцювання усе своє лицарське завзяття і патос визвольної чинитьби... А з просторів сторозтерзана Мати, змертвіла з жаху, споглядала і безкровними устами мовила молитву за навіжених бісом синів своїх...

Проминуло оце чверть року з лишком від Конґресу, що його врятувала поштива душа, шанобливий о. Кушнір, від провалу. А ось загомоніла певна частина нашої преси „визвольним" гамором з боксерського рінґу.

Боязко захований за заборолo криптоніму, котрийсь, чи не з боксерів, сипнув з-за плота автоматом по одному з чільних членів Президії СКВУ, сипнув дешевим набором слів, що своїм стилем так дуже нагадує манеру змальовування „неблагонадьожного" типажу.

З острахом запитуєш себе, невже боротьба на конґресовому рінґу продовжується і входить у стадію „підпільного" кулачкування, спрямованого на підважування авторитету і знижування працездатности СКВУ? Невже безвідповідальні криптоніми не розуміють, що атакування немилих членів Президії СКВУ, веде до послаблення дії діяспорального визвольного фронту, а також всіх тих намічень, що їх СКВУ повинен виконувати для скріплення національного потенціялу нашої діяспори?

Я напевно не порушував би цих сумних і присоромлюючих всіх нас справ, як би не те, що вони кидають свою довгу тінь на ті шляхи, котрими повинні проходити в своїй діяльності всі сектори Секретаріяту СКВУ. Ма-

(Закінчення на стор. 4-ій)

М. Приходько

БРАВО КОЗАЦЬКИМ НАЩАДКАМ З АНГЛІЇ

Ще як було мені 6 чи 7 років і проказав я за матір'ю, на ніч, „Отче Наш", прислухуючись чи батько й мати вже полягали й — потихеньку одягнувшись, вилазив я через вікно в садок.

І тоді ще в безжурнім українськім селі світив місяць над яблуневим цвітом, ройдужно мерехтіли зорі на калинових кущах біля річки заливались солов'ї, а з чотирьох сторін, дзвеніли понад Слобідкою на Полтавщині заливчасті, молодечі співи: „Із-за гори світ біленький, десь поїхав мій миленький..." долітало з Трубівки; „Дівка в сінях стояла, на козака моргала" завихрювалося з Підварка; „І хліб пекти й по телята йти, коли б мені, Господи, Василя знайти..." танцювало з Діхтярівки; „Ой гіля, гіля гусоньки на став..." розливалося від мосту...

Ну і як же можна заснути в таку весняну ніч проворному хлопчикові, що вже всі ті пісні навчився від мами й старшої сестри?! Біжить він крадькома, щоб хто не вгледів у вікно, до невеликого дерев'яного мосту, під вербами, на мальовничій Золатаношці, де зібрався гурт молоді — послухати ближче, підспівати. Там і сестра Марія дівочить, вона ж не скаже мамі, він знає вже...

Пригадалося мені те далеке спонтанно (мабуть як і іншим моїм одноліткам) — на прекрасному концерті української пісні й танцю, 17 березня ц. р. в торонтонській залі „Мессей", — що прилетів до нас, мальовничим українським кошем, на чолі з чубатим опришком Ярославом Бабуняком, — диригентом півсотенного козацького хору „Гомін"; Марією Бабич і Дмитром Парадюком — керівниками орнаментального хореографічного ансамблю „Орлик"; Володимиром Луцевим — професійно артистичним співаком - бандуристом.

Ця славна мистецька група, вже сотні разів, у багатьох країнах світу, слідами Городовенка, Нестора Китастого, з його соколиними бандуристами, — гідно проповідувала українське ім'я серед чужинців. Вона здобула нашій Україні чимало нагород у мистецьких Фестивалях, виступала перед провідниками різних країн, включно з королівською родиною Англії...

Замовкла весняна пісня в українському селі після невільничої колективізації на злидні, але не вмерла вона в українських серцях — вирвалась у широкий світ з московської клітки. Іноді навіть такі діди, як Самчук і Приходько співають волинську: „... Іди смерте, іди проч, голови ти не мороч — нема часу вмирати, треба гостей приймати!.."

Сталін певне мав на увазі тих небезпечних, співучих „малоросів", коли підписав умову з Рузельтом, — забрати на „родіну" своїх „улюблених" громадян. Здобути цю змову йому прийшлося легко, бо Рузвельт був готовий віддати все за приємну усмішку „дядька Йосипа", що так йому сподобався і в Теграні і в Ялті.

Налетіли з тією умовою на українські табори сталінові опричники, як сарана, забирати в ясир до Московщини. Тоді вимордували десь кілька мільйонів. Зустрічали вони з оркестрами, американські грузовики з ясирем на кордоні і коли американці від'їхали, заганяли свою здобич, як худобу, за дроти, стригли овечими ножицями, дівочі коси...

Вдалося те „старшому братові", але не до дна. Вирвалось чимало опришків, таких, як: Городовенко („орденоносний"), Григорій Китастий, з бадуристами, Фоменко, Гошуляк, Гординський, Кардаш, Бабуняк, Парадюк — ціла плеяда голосних амбасадорів української бунтарської пісні, слова, танцю — у широкий світ. Слава й пошана їм за визначну службу своїй Батьківщині!

Пригадую, коли я приїхав вже чверть сторіччя тому на цей континент і навчився говорити трохи з англомовними людьми, мало хто з них знав, що то Україна.А сьогодні, в загальному, вже ввесь американський континент і Европа знають, що це не є „Раша", з якою споріднюють нас часом, навмисне чи ні, закохані в „Рашу" журналісти. Наше добре українське ім'я, всупереч всім ворожим впливам, вибивається в світ, завдяки синам і дочкам нашої Великої Землі, що вирвалися з-під московського караулу, чи вже народилися тут, що пропаґують нашу культуру й правду у мистецьких ансамблях, в комітеті оборони Мороза, у випускних групах тутешніх університетів.

Із становища тільки кваліфікованого слухача, хочу щиро і без дитирамбів сказати, що концерт був на доброму мистецькому рівні, у всій своїй програмі (може за виключенням тих малоросійських „із сиром пирогів", що їх так радо популяризує совєтський аґітпроп). Не дарма сотні торонтців вже не могли купити квитка біля переповненої „Мессей Голл", що має біля 3000 місць.

Акомпаньятор хору, Вілліям Джонс є офіцером Скотлянд Ярду і так захопився на концерті „Гомону" українською піснею, що їздить тепер скрізь з хором, без будь - якої оплати за свою артистичну роботу. З наміром додати йому бодай ще краплиночку захоплення до того, я так надписав йому мою книжку („Один з 15 Мільйонів"): „В і л ліямові Джонсові (напів валшові, напів українцеві), з компліментами за його артистичний акомпаньямент до українських пісень і з глибокою пошаною — за його сердечне наставлення до нашої Батьківщини - України". Не маю сумніву, що та книжка, яку перевидають тепер канадське й американське вва, піде по руках його друзів.

Після концерту, відбулася товариська вечеря в українській залі на Крісті, під батьківською орудою старости торонтонського хору „Прометей" — Василя Чупринди, щирого й сердечного, з участю дотепного речника, п. Віґуса, — що гостинно привітали у себе понад 400 гостей з Англії й Торонта.

Оточений, за почесним столом, нашими козацькими

(Закінчення на стор. 3-ій)

о. монс. Віктор Поспішіль

ШУКАЄМО УКРАЇНЦІВ У ВЕНЕСУЕЛІ

(Вільний переклад з англійської частини тижневика „Шлях" з лютого і березня 1974 року — мґр Іван Скочиляс).

1

Чотири години лету зі засніженого Ню Йорку й ми причалили на летовищі Майчетія, що зв'язує Венесуелю з широким світом. Привітна сторожа поверховно переглядає наші пакунки, а за пів години після причалення ми вже у готелі Макуто над берегом моря у місті Ель Літораль. Відсвіжуючий леґіт вітру з Карібського моря, пошум морських филь, а кругом тропічні пальми, рясні ряди квітів, що переливаються каскадами кольорів, а ген в далині видніють високі гори, покриті соковитою зеленню, що сягають сім тисяч стіп — все це створює виміряну місцевість для відпочинку.

Приїхали ми в цю прегарну країну, щоб знайти в короткому відпочинку передишку по безупинних і напружених обов'язках та душпастирських зайняттях, що так обтяжують священиків у наших часах. Застановляючися над вибором місця відпочинку, Преосв. Василь Лостен піддав думку, щоб ми перевели однотижневий відпочинок у Венесуелі, а при тому відвідали там українців. Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф в розмові з Преосв. Василем, дораджував звернути увагу на це залишене стадо наших вірних, що проживають там без пастиря.

Українська колонія у Венесуелі є одною з новіших. Після Другої світової війни декілька соток родин переселилося з Европи до Венесуелі. Деякі з них пізніше переїхали до Канади або до ЗСА. Інші переборовши початкові трудності та тяжкі обставини еміґрантів, залишилися. Вони з великим зусиллям створили для себе нове, гарне буття.Багато з них, що мали високу освіту в Европі, а також молоді люди, що покінчили тамошні високі школи, нині занимають різні місця професійних працівників та живуть у достатках.

Перший український католицький священик у Каракасі.

Разом з новими переселенцями приїхав до Венесуелі в 1948 р. о. д-р Павло Хрущ. Поселився він у Каракасі. Поширив він душпастирську діяльність на декілька громад та ревно трудився у Христовій Церкві. Про його жертвенну працю згадаємо пізніше. В 1973 р. на сімдесят п'ятому році життя помер о. д-р Павло Хрущ, залишаючи своїх вірних у глибокому смутку й тяжкій жалобі та без надії на скорий приїзд нового священика. Прохання вірних, звернене до Первоієрарха нашої Церкви, піддержане теж місцевим католицьким Архиєпископом Каракасу, вправді знайшло зрозуміння у Вічному Місті, але різкий брак священиків не лиш у нашій, але взагалі у Католицькій Церкві, унеможливив заступити покійного о. Хруща новим священиком. Послідне бажання о. д-ра Хруща, щоб похоронив його український католицький священик, сповнилося. О. д-р Дмитро Блажейовський залишив на деякий час парафію у Гюстон, Тексас, віддав цю послідню прислугу Покійному та впродовж двох тижнів залишився був у Каракасі, щоб душпастирювати та потішати осиротілу нашу громаду.

Місцевий католицький священик латинського обряду допомагає.

Деякий час після того католицький священик лат. обряду з Дієцезії Валенсія о. монс. Люціо Ісаа, приятель о. д-ра Хруща, заопікувався нашими вірними. Він ще в часі богословських студій у Римі познайомився був з українцями та пізнав красу нашого обряду. Він докладно вивчив наш обряд, відправляв Служби Божі у церковно-слов'янскій мові та з великою набожністю гарно відтворював красу нашого обряду в часі відправи. Вправді, проповідь та святу Євангелію читав еспанською мовою, бо не опанував ще нашої живої мови — та вірні сприймали це з вирозумінням, а крім того всі вони розуміють місцеву мову. Душпастирювання о. Люція Ісаа належить оцінити, як велику жертву, коли зважити, що на саму подорож кожної неділі він витрачував понад 4 години, виїжджаючи зі своєї парафії. Та, на жаль, і це закінчилося, бо о. монс. Ісаа перебрав обов'язки пароха катедри у Валенсії та переобтяжений ще додатковими обов'язками мусів залишити наших вірних. Вже вісім місяців наші вірні позбавлені можливости вислухати Службу Божу у рідному обряді. Католицька церква в Венесуелі є дуже великою і відчуває брак священиків — тому і нам не може допомогти.

В пошукуванні за українцями.

Хоч ми приїхали, щоб відпочати, але Преосв. Василь вирішив наступного дня почати розшукувати наших вірних. Зараз ранком виїхали ми позиченим автом до Каракасу. Перед нами прегарна автострада, що на обширі 20 миль підноситься з-понад поземy моря аж до 3.000 стіп висоти. Після 45 хвилинної їзди, ми у місті — столиці Венесуелі, що високо положена понад поземом моря. Повною ґруддю вдихаємо здорове, чисте повітря. В місті стало цілий рік температура біля 71 ступнів Фаренгайта. Незнаними вулицями, орієнтуючися після мапи міста, стараємося віднайти пані Хрущ, вдову по б. п. о. Павлові, що її адресу ми мали. Їзда автом у місті була незвичайно утяжлива з двох причин. Перша — це цілковите нехтування приписами їзди, бо місцеві водії авт зовсім не придержуються правил вуличного руху. По вулицях розставлені і добре влаштовані світла й дорогові знаки, яких ніхто не придержується. Звичайно червоне світло є для них заохотою до смілого старту вперед. Однобічні вулиці часто заповнюються автами в противний бік, або в оба напрямки. В часі нашого блукання по місті зауважили ми кілька автових зударів. На наше здивування, пошкоджені сприймали це спокійно, без зайвого галасу. Другою перешкодою було це, що ніхто із зустрічних не знав адреси, яку ми показували. Доми в місті часто без чисел. Переїхали ми місто вздовж і поперек, блукаючи понад дві години. Всі наші зусилля були даремні, не принесли нам ніякого результату. Вправді, прохожі хотіли нам допомогти, але й вони були безрадні. Перемучені безнадійним пошукуванням повернулися ми до нашого готелю в Ель Літораль. Наступні наші розшуки ще того самого дня почали ми від телефонічної книжки. Шукали ми телефону Єпископської Канцелярії, або якоїсь католицької церкви. Пробували ми всяких можливих комбінацій, під якими можуть бути зареєстровані бажані нами установи. Та і тут наші намагання були даремні. Преосв.Василь почав вишукувати питомі в книжці для українців прізвища. Нам і в тому не повелося, бо як пізніше виявилося, деякі наші люди мають прислугу з місцевих мешканців, а ці розмовляють тільки еспанською мовою. Врешті вдалося викликати телефоном деяких людей, але вони були або поляки, або жиди, або москалі. Пригноблені даремними пошукуваннями, думали ми, що доведеться перевести нам відпочинок без того, щоб зустрінути вірних нашої Української Католицької Церкви. Та Преосв. Василь не здавався. По довгих розшуках віднайшов телефон місцевої української православної парафії і там дістав кілька прізвищ і телефонів наших людей.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРИСВЯЧЕНА 10-РІЧЧЮ СМЕРТИ СВ. П. СЛАВНОГО ДИРИГЕНТА

ПРОФ. НЕСТОРА ГОРОДОВЕНКА

ПРОГРАМА:

Проф. ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО — Відкриття;
Проф. ВАСИЛЬ ЗАВІТНЕВИЧ, доповідь: „Життя і диригентська діяльність Нестора Городовенка".
Проф. ІВАН ЗАМША (Спогад): „Початки організації — Дніпросоюзська українська мандрівна капеля „ДУМКА".

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА — участь беруть (за абеткою):
НІНА ГАЛІОН, ОЛЕНА ЗАМЯТА, ЮРІЙ ФЕДОРІВ, ГАННА ШЕРЕН.

Музичний супровід — проф. ЄВГЕН КРАХНО, проф. КАЛИНА ЧІЧКА АНДРІЄНКО

Конференція відбудеться

в неділю, 31-го березня 1974 р. о 4-ій год. дня

в ЗАЛІ БУДИНКУ АКАДЕМІЇ: 206 Вест 100 вул. Ню Йорк

Постійна Українська Картинна Ґалерія

ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ

в приміщенні Т-ва „Самопоміч", 98 Друга Евеню, Ню Йорк, що відмітила 8-го грудня м. р. 10-ліття свого існування, виставляє нові картини

Я. ГНІЗДОВСЬКОГО, Л. ГУЦАЛЮКА, Г. СМОЛЬСЬКОГО, М. ВЛАГОВІРОВА, К. КРИЧЕВСЬКОЇ, ЖДАНИ ФЕДУЩАК (батік)
Та багато інших.

КАРТИНИ З УКРАЇНИ

Ґалерія відкрита щодня крім неділь від 10 до 6 год. вечора, а в п'ятниці до 8 год. веч.

Картини можна набувати на догідні сплати

ГАКІВКА

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ
У 50-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ
УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Чемпіона Ліґи Юніон Кавнті на 1974: фіналіста „Плей Офф-у" та Чолові, Пів.-Проф. Команди Округи Ньюарк

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ
V.S.
SABRES

Неділя, 31-го березня 1974 — год. 1:00 по пол.

Арена: АЙРОНБАВНД — НЮАРК, Н. Дж.

21-ий Відділ СУА в Брукліні, Н. Й.

повідомляє, що

дня 31 березня 1974 р. о год. 12-ій дня

в ЗАЛІ ШКОЛИ СВ. ДУХА
при 160 Н. 5-та вул., Бруклин, Н. Й.

відбудеться ДОПОВІДЬ

П. ПРОФ. Н. ОСАДЧА ЯНАТИ

„Народні ліки проти нервів і болів на Україні"

на яку запрошує Членство СУА і Громадянство —

УПРАВА

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ НЮ ЙОРК
і
СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ

— влаштовують —

в п'ятницю, 29-го березня 1974 року

ПАНЕЛЬ на тему:

„Чи ми є політична еміґрація"?

Участь приймають:

Ольга Кузьмович, Іван Кедрин, Орест Питляр, Михайло Сосновський

Модератор — Павло Дорожинський.

Початок — год. 7:30 веч., точно.

БРАВО КОЗАЦЬКИМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

диригентами — Кардашем, Бабуняком, і о з окремою Петрусенко — солісткою київської опери Колесник, — сивобородий Архиєпископ Борецький, який коштовний Запорізької Січі, виголосив там чудову промову перед новим походом хору „Гомін" і танцювального ансамблю „Орлик".

Цей мистецький похід вирушив тепер до ЗСА. І він безперечно заслужив на те, щоб українська громада в Америці привітала його так сердечно, як українські торонтонці.

КОМІТЕТ В ОБОРОНІ РАДЯНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

влаштовує Вечір

„СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ Й ОБОРОНА УКРАЇНСЬКИХ В'ЯЗНІВ"

неділя 7-го квітня 1974 р., Український Народний Дім, Ірвінґтон, Н. Дж. о год. 3-ій по пол.

Доповідачі:

Богдан Витвицький
Роман Купчинський

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Незабутнього і Дорогого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п.
ПАВЛА ЧЕРВОНЯКА

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 31-го березня 1974 року

в 9-ій годині ранку
в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, в Манастирі ОО. ВАСИЛІЯН в ГЛЕН КОВІ, Л. Ай. і в МОНТРЕАЛІ, Канада.

Прошу згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина МАРІЯ з ДІТЬМИ і ВНУКАМИ

СТУДЕНТСЬКЕ Т-ВО ім. М. С. ГРУШЕВСЬКОГО та Т-ВО ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ — ВІДДІЛИ в НЮ ГЕЙВЕН в 150-ту роковину смерти Лорда Байрона в боротьбі за незалежність Греції (1824-1974)

— влаштовують —

АКАДЕМІЧНИЙ ВЕЧІР

в програмі якого буде ДОПОВІДЬ

д-ра Ярослава К. Туркала

„Греція — колиска европейської цивілізації"

Перегляд історії Греції від 330 до 1821 року. Показ головних історичних пам'яток Атен та Салонік. Уперше для українських слухачів показ старовинних манастирів Святої Гори: Есвігмену, Ватопеті, Хіландарі, св. Пантелеймона і т. д.

Доповідь буде ілюстрована кольоровими знімками.

В програмі беруть участь українські пластуни, які недавно подорожували по Греції.

Академічний Вечір відбудеться

в неділю, 31 березня 1974 р.

о 4-ій годині, в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ
569 Джорд вул. в Ню Гейвен, Конн.

УПРАВА

З безмежним болем повідомляємо, що дня 26-го березня 1974 року відійшов від нас у Вічність, закінчивши 60 років життя,

бл. п. д-р мед.

БОГДАН ОЛЕСНИЦЬКИЙ

ПАНАХИДИ за Спокій Душі Покійного відправляться в четвер, 28-го, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин-Литвин, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J. і в п'ятницю, 29-го березня, о год. 8:30 веч.

ПОХОРОН у суботу, 30-го березня 1974 р. о год. 8:45 рано з заведення Литвина. Після Заупокійної Служби Божої в Українській Католицькій Церкві св. Івана Христителя, при Сенфорд Авеню в Ньюарку, Н. Дж., що почнеться о год. 9:30 рано, Тіло Покійного перевезуть до Бавнд Бруку, Н. Дж. і похоронять на Українському Православному Цвинтарі св. Андрія.

Глибоким горем прибиті:

дружина — ІКА
мати — СОФІЯ
син — МАРКО з дружиною ЛЮДМИЛОЮ і сином БОГДАНОМ
донька — МАРУСЯ
брати: ОСТАП із дружиною СЛАВОЮ й синами: НЕСТОРОМ, ТАРАСОМ, ЛЮБОДАРОМ і МИРОНОМ та невісткою ІВАНКОЮ
ЮРІЙ із дружиною ЛЮЦИНОЮ, сином ОЛЕСЕМ і донькою АНЕТКОЮ
ІГОР
сестри дружини: МАНЮСЯ СТАШИНСЬКА з дітьми та внуками
АННА ГОЛИНСЬКА (в Польщі) з дітьми та внуками
ОЛЕНА КОЮ із дітьми та внуками
ДАРІЯ ВИННИКІВ із чоловіком ЯРОСЛАВОМ
АСЯ ПАНЧАК із донькою СОНЕЮ
брат дружини: ЯРОСЛАВ ВЕРГАНОВСЬКИЙ із дружиною ВІРОЮ
і уся близька й дальша Рідня

Замість квітів на могилу Покійного, просимо про пожертви на народні потреби.

В ДЕСЯТУ, НІКОЛИ НЕЗАБУТНЮ І ТАК ПЕЧАЛЬНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ моєї МАМИ

св. п. НАТАЛІЇ ШРАМЕНКО

ТА ПЕРЕНЕСЕННЯ ТЛІННИХ ОСТАНКІВ ПОКІЙНОЇ З АВҐСБУРҐУ НА УКРАЇНСЬКУ ЧАСТИНУ ЦВИНТАРЯ WALDFRIEDHOFF, МЮНХЕН, будуть відправлені

ПАНАХИДИ

в СУБОТУ, дня 30-го БЕРЕЗНЯ 1974 р. о год. 8-ій вечора в Українській Православній Церкві СВ. ПОКРОВИ в НЮ ГЕЙВЕН та в Українській Автокефальній Православній Церкві в МЮНХЕНІ.

Прошу всіх Друзів і бувших Учнів Покійної Мами помолитися за спокій її душі.

Дочка — ВАСИЛИНА з мужем БОГДАНОМ
Муж — ген.-хор. МИКОЛА ШРАМЕНКО
внучка — ТАМАРА ПРОТОПОПІВ

Замість квітів на могилу Мами, складаю 25.00 долярів на Українську Православну Церкву в Ню Гейвені.

У глибокім смутку сповіщаємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 19-го березня 1974 р. відійшов несподівано у Вічність, на 55-му році життя, наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ, СИН, БРАТ, ДЯДЬКО і РОДИЧ

бл. п.

НЕСТОР ВСЕВОЛОД
РІПЕЦЬКИЙ

голова Світової Федерації Українських Журналістів.

ПОХОРОН відбувся в Торонто, дня 22-го березня 1974 р. на цвинтарі Парк Лавн.

Горем прибиті:

дружина — ІРИНА
донька — РАДА з чоловіком РОМАСОМ і доньми: ЛЯРИСКОЮ і БІНОЮ
син — НЕСТОР з дружиною ВЕНДІ і сином ОЛЕКСАНДРОМ
батьки — ВОЛОДИМИРА і д-р СТЕПАН
сестра — ЯРУСЯ зі сином ІГОРЕМ
дядько — о. мітрат МИРОСЛАВ в Польщі
тіточна сестра — ІРИНА з дітьми і внуками
шваґрова — ОЛЬГА з родиною в Польщі
та ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді і Україні

ДЕТРОЙТ та ОКОЛИЦІ

ПЕРШИЙ РАЗ

6, 7, 12, 13 і 14-го квітня 1974 року

в Ґалерії Образотворчого Мистецтва „ЕКО"

під керівництвом

ЛІДИ КОЛОДЧИН

відбудеться

ВИСТАВКА ЕМАЛІЙ

К. ШОНК-РУСИЧА

- Жиповисна емаль
- Емаль в конструкції
- Книжна емаль
- Ікона в емалії

Виставку відкриє маестро ЕДВАРД КОЗАК

Відкриття виставки, 6-го квітня, о год. 7-ій веч. Виставка відкрита — неділя від год. 10 до 6 веч. П'ятниця, субота від год. 10 до 8-ої вечора.

Будинок „Самопомочі", 2665 — Раєн, Воррен
(БІЛИЙ ДІМ) — Телефон 757-7690

Запрошуємо Всечесне Священство, Громадських Діячів, Мистців, наше Громадянство та Молодь.

При гутірці: кава, солодке, коктейл. Гостям раді!

ПОЗАБАТЬКІВЩИЗНЯНОГО УКРАЇНСТВА ПРОБЛЕМИ ДУХОВОСТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

остат скриваленої Батьківщини, мартирологія її кращих синів, що йдуть з гордо піднятим чолом на самоспалення, вимагають від нас винятковоі концентрації сил, виїнятковоі уваги до того, за що карається в московській катівні квіт нації, а зокрема її культуротворці. А караються вони за одне — захоронення української духовости від її поступового знекролювання москвинами аж до повного змертвлення культурних традицій, здатности творити нові культурні цінності, значить продовжування існування народу, як самобутньої одиниці. Власне, справою захоронення української духовости, її розвитку і засвоювання її нашими зростаючими поколіннями в чужих оточеннях, завтрашніх перевмців естафети української правди, глибокою турботою, що в цій царині нашого громадського життя дуже невтішна дійсність, викликані ці рядки.

Створена Світовим Конгресом Вільних Українців, Рада в Справах Культури, вступаючи на шлях своєї діяльности, дала змогу її керівникам глибше вглянути і основніше простудіювати проблематику духовости позабатьківщизняного українства, як це було можливе, спостерігаючи її досі з інших позицій. Вміру все детальнішого аналізування проблем всіх галузей культури, проблем її ширення і стимулювання до зросту на широченних просторах наших поселень розкрили не тільки невідрадний стан цих справ на сьогодні, але і накопичення трудноців в запобіганні тому станові на завтра. До цих таких ваговитих справ доведеться приглянутися в окремій статті. Нині обмежуся тільки до ствердження, що і незвадний стан нашої духовости в діяспорі і її поступова ерозія і можливості створити для неї надійні перспективи, росту і збагачування її здобутками всеукраїнського значення, залежні всеціло від зрозуміння, ідейности і жертвенности нашого загалу. Але при цих умовах мусить існувати ще одна передумова — авторитетність і виконна ефективність СКВУ. Може тепер буде в якійсь мірі з'ясоване огірчення автора цих рядків неполадками II СКВУ, а ще більше вихватками криптонімів з метою підірвати авторитет керівників праці СКВУ, тоді коли він вступає в свою нову каденцію. Поширення партизанських акцій криптонімових лицарів стане чималою підтримкою для нашого ворога. Бо з послабленням ефективности СКВУ послабиться національний потенціял українства у вільному світі, а з тим його боротьба за українську правду на Батьківщині.

Прокуратор Яворський погодився відложити справу передачі додаткових документів

Вашингтон. — Спеціяльний прокуратор Леон Яворський, який ще в п'ятницю, 15-го березня, передав президентові Ніксонові формальний виклик („сапіна"), вимагаючи передачі додаткових документів, погодився на прохання Білого Дому, щоб реченець на представлення відповіді був відложений до цієї п'ятниці, 27-го березня. Первісно Білий Дім мав до понеділка, 25-го березня, дати відповідь, чи підчиниться цьому викликові, чи старатиметься уневажнити його внесенням клопотання до суду. В справі відложення цього реченця звернувся до Яворського адвокат Білого Дому Джеймс Сент Клер. Хоча Яворський та Білий Дім відмовляються подавати ближчі інформації про вимагані документи та магнетофонні записи, то достовірні джерела твердять, що вони зв'язані із здогадно нелегальними пожертвами на виборчу кампанію в 1972-му році. Якщо Білий Дім рішить старатися уневажнити цей виклик Яворського, то може дійти до конституційної конфронтації, подібної до тієї, яка виникла минулого року між Білим Домом і тодішнім спеціяльним Вотерґейським прокуратором Арчибалдом Коксом. Як відомо, президент Ніксон остаточно Кокса звільнив.

У Великобританії підвищено податки

Лондон. — Новий лейбористський уряд вирішив з допомогою фіскальних заходів розпочати боротьбу з економічними трудноцами, в яких найшлася Великобританія в останніх роках. Першим кроком до цього є підвищення податків на цілий ряд таких незасадничих предметів споживання, як папіроси, напитки тощо, а одночасно зменшення коштів, наприклад, на харчеві продукти, в першій мірі молоко. Новий бюджет передбачає, однак, збільшення коштів на ряд послуг і на такі добра як бензина, електрика, поштові оплати, збільшення прибуткового податку в загальному на три відсотки, а корпораційного на два відсотки, при чому передбачені заходи, у висліді яких будуть ліквідовані такі провізії податкового закону, на основі яких платники податків могли одержувати повне, чи частинне звільнення від податків. Про розміри британських економічних трудноців говорить той факт, що торговельний дефіцит Великобританії в лютому переступив суму одного більйона долярів і тепер уряд був приневолений подбати про великих розмірів позичку, щоб фінансувати того роду величезний державний дефіцит. Підвищення прибуткового податку заторкне у першу чергу всіх цих, хто находиться у категорії працівників з вищою заробітною платнею. В загальному, однак, кошти прожитку у Великобританії тепер значно піднімуться.

Павло Шевчук переобраний...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Колодій — секретарі, Осип Пащак — скарбник, та спортовий й імпрезовий референти — Іван Коцура і Михайло Савків. До Контрольної Комісії ввійшли: Аксентій Урбан, Василь Труфин і Василь Слободян. Головний радний Володимир Запаранюк у своїм слові згадав про великі досягнення УНСоюзу за 80 літ існування, підчеркнув готовість цієї організації допомагати переслідуваним і ув'язненим діячам культури в Україні та закликав, щоб секретарі старалися про пожертвування членами чеків дивіденди на Фонд Наглої Потреби. Він також звернув увагу на радієві оголошення УНСоюзу, передавані з Ютики.

З черги Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу, поґратулювала Управі Округи і всім Відділовим урядовцям за надзвичайно успішну організаційну працю, яка тривала в минулім році і надалі продовжується та вручила голові Округи Павлові Шевчукові почесну плякату нагородження Округи.

До Клюбу Заслужених Союзовців вступив Михайло Савків і йому вручено спеціяльну плякату з одною зіркою та золоту відзнаку за його організаційні осяги. Василь Колодій, який вже від років належить до Клюбу Заслужених Союзовців отримав золоту відзнаку як і слідуючу зірку за 1973 рік. Пані Дячук підчеркнула конечність постійного приєднування нових членів, бо майно організації не тільки у грошах, але у живому капіталі — в його членстві. У дискусії, яка опісля розгорнулась, взяли участь: Дмитро Олійник, Володимир Варшона, інж. Мирон Свідерський, Осип Білинський, Панько Джінджериський, Василь Труфин та інші. По зборах присутні взяли участь у Шевченківськім Святі, яке відбулося в тих самих приміщеннях.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2-ая

З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в цьому ж приміщенні Спілка Українських Журналістів Америки і Літературно-Мистецький Клюб, у п'ятницю 29-го березня ц. р. о год. 7.30 вечора, влаштовують панель на тему „Чи ми є політична еміграція"? Участь у цьому панелі візьмуть: Ольга Кузмович, Іван Кедрин, Орест Питляр, Михайло Сосновський; модератор Павло Дорожинський.

СЛОВО ЗА ЕВРОПОЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

апарату, ні людей, ні охоти встрявати у ведення тих справ. Він тільки захищає інтереси своїх приватних чинників. Держава є тільки „нічним сторожем", що інтервеніює у хвилинах клопоту. А опісля „сім сестер" (так називають сім світових компаній, що фактично мають у своїх руках продукцію і розподіл нафти і нафтових продуктів у світі) роблять так, як їм бачиться. Европейські держави не полюблюють бути „партнерами" з приватними компаніями, а крім цього вони хотіли б хоч частину величезних зисків вирвати з кишень „семи сестер".

Почалися поза кулісами нові розмови, інтервенції, головною темою яких є консультація европейської „дев'ятки" з Урядом ЗСА перед винесення рішень, що торкають інтересів обидвох сторін. Мабуть і тим разом удасться накласти плястер „порозуміння", але це буде тільки плястер, а не тривале полагодження великої проблеми. Діло бо не в нафті, не в торгівлі і не в платничому балянсі та астрономічних зисках світових спілок, хоч це дуже важливі і життєві справи. Діло в тому, що Европа не віднайшла себе, що вона не стоїть і не ходить власними ногами, що вона, зіпхнена Другою світовою війною на підрядне становище в світі, не відбила належного собі місця. Оце минає тридцять років від закінчення війни, а европейські наради ховаються під американську „парасолю". Американські вояки гарнізонують на европейських границях, американські літаки захищають европейські простори, американська атомова зброя стоїть на сторожі Европи... Триста мільйонів людей, відбудований промисл, поставлені нові міста, передова технологія і — шукання опіки. Замість відповідного зміцнення збройних сил — шукання більших зисків, замість шукання насолоди життям, замість творчої постави — консюмеризм. І тут корінь лиха! в тому, що европейці безрадно розкладають руками на згадку большевицьких армій, які „за три дні перейдуть Рен, а за п'ять будуть на побережжах атлантійського о к е а ну"... Европейці забувають, що власних свобід, власного добробуту борониться власними грудьми. А не чужими.

Літом 1972 року автор цих рядків перебував у Швайцарії. Яке було його здивування, коли в цій невтральній країні літньою порою він бачив масові маневри швайцарських військ. Молоді бійці тягали гармати в болоті, вгиналися під тягарем важких кулеметів, з важким вирядом здобували вершки Альп. На запит, чому таке щось діється серед миру й спокою, швайцарський бюргер витягнув люльку з уст і спокійно пояснив: Бо ми вільні і невтральні й хочемо такими залишитися. А це можна зробити тільки власними силами. І тому ми готовимося кожну чужу армію зустріти на своїх границях... А коли треба буде — з-за кожного дерева, кожного вершка і кожного порога. Вільгельм з Урі (мова про Вільгельма Теля і Арнольд з Унтервальдену (мова про Арнольда фон Вінкельріда — прим. автора) в нас незабуті...

Чи европейські народи забули про це? Слово за ними. Вони єдині можуть дати відповідь.

ТАРЗАН, Ч. 7093. Після бурі

Що за руїна, Тарзане!

Це справді первісний ліс, Іто! Природа виконує всю роботу розмноження... Вона знищує, але здається тільки на те, щоб зробити місце для нового життя!

Як ці квіти гарно чудово виглядають та пахнуть, коли знову показалось сонце!

Але я не можу дивитися на страждання тварин!

Ти добрий хлопець, Іто!.. Багато чого вчишся під час цієї подорожі!